

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2021

599/2021

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 6, 13 ja 14 kohta ja 4 momentin 10 kohta, 5 §:n 10, 32 ja 33 kohta, 21 §:n otsikko sekä 4 ja 5 momentti, 24 §:n 5 momentti, 28 §:n 7 momentti, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentti, 40 §:n 2 momentin 6 kohta, 41 §:n 3 momentti, 41 a §:n 12 momentti, 49 a §, 50 b §:n johdantokappale, 50 k §, 53 §:n 2 momentti ja 61 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentin 6 kohta, 4 §:n 4 momentin 10 kohta, 5 §:n 32 kohta, 21 §:n otsikko sekä 4 ja 5 momentti ja 28 §:n 7 momentti laissa 1071/2017, 4 §:n 2 momentin 13 ja 14 kohta laissa 235/2021, 5 §:n 10 kohta sekä 32 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 215/2019, 5 §:n 33 kohta laissa 1108/2018, 24 §:n 5 momentti, 49 a §, 50 b §:n johdantokappale ja 53 §:n 2 momentti laissa 1242/2011, 32 c §:n 1 momentti laissa 296/2019, 40 §:n 2 momentin 6 kohta laissa 379/2021, 41 §:n 3 momentti laissa 1229/2018, 41 a §:n 12 momentti laissa 524/2021, 50 k § laissa 1442/2016 ja 61 §:n 5 momentti laissa 752/2012, sekä

lisätään 4 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019, 296/2019 ja 235/2021, uusi 15 kohta, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016, 575/2017, 235/2021 ja 524/2021, uusi 11 momentti sekä 27 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 611/2014, 575/2017, 241/2018 ja 1108/2018, uusi 9 momentti seuraavasti:

4 §

Valvottavat

— — — — —
Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

— — — — —
6) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitettua pörssiä;

13) sellaista yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402, jäljempänä *arvopaperistamisasetus*, 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolle on myönnetty mainitun asetuksen 28 artiklassa tarkoitettu toimilupa;

14) omistusyhteisö, jolle on myönnetty omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa luotto-laitostoiminnasta annetun lain 2 a luvussa säädetyllä tavalla;

HE 29/2021
TaVM 13/2021
EV 57/2021

Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivi (EU) 2019/2177, (32019L2177), EUVL L 334, 27.12.2019, s.155

15) sellaista rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014, jäljempänä *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*, 2 artiklan 1 kohdan 34 alakohdassa tarkoitettua hyväksyttyä julkistamisjärjestelyä ja 36 alakohdassa tarkoitettua hyväksyttyä ilmoitusjärjestelmää, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan ja jonka valvonnasta se vastaa mainitun asetuksen 27 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan perusteella.

— — — — —
Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

10) sellaista vertailuarvon hallinnoijaa, joka ei ole 2 momentissa tarkoitettu toimilupa-valvottava ja jolle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011, jäljempänä *vertailuarvoasetus*, 34 artiklan perusteella.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

— — — — —
Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n, luotolaitostoinnista annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n, vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:n taikka arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014, jäljempänä *EU:n arvopaperikeskusasetus*, nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

32) sellaista vertailuarvon hallinnoijaa, jonka Finanssivalvonta on rekisteröinyt vertailuarvoasetuksen 34 artiklan perusteella;

33) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa tai edellä 32 kohdassa tarkoitettua rekisteröitynyttä vertailuarvon hallinnoijaa, joka on velvollinen noudattamaan vertailuarvoasetusta;

21 §

Markkinoiden väärinkäyttöön ja vertailuarvoasetuksen valvontaan liittyvä erityinen tietojensaantioikeus

— — — — —
 Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ja vertailuarvoasetuksen valvonnan kannalta tarpeellisia vakio-muotoisia tietoja hyödykejohtannaisiin liittyvillä spot-markkinoilla toimivilta markkinaosapuolilta, raportteja liiketoimista sekä päästä suoraan kaupankävijöiden järjestelmiin.

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tietoja kaikilta henkilöiltä, jotka osallistuvat vertailuarvon tarjontaan ja tietojen toimittamiseen sitä varten, myös palveluntarjoajilta, joille vertailuarvon tarjoamista koskevat tehtävät, palvelut

tai toiminta on ulkoistettu vertailuarvoasetuksen 10 artiklan mukaisesti, sekä heidän päämiehiltään, ja tarvittaessa kutsua tällainen henkilö kuultavaksi.

24 §

Tarkastusoikeus

— — — — —

Euroopan valvontaviranomaisella on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti oikeus osallistua tarkastukseen.

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

— — — — —

Edellä 4 §:n 2 momentin 15 kohdassa tarkoitetun toimilupavalvottavan toimiluvan peruuttamista koskevista edellytyksistä säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 e artiklan 1 kohdassa ja 27 f artiklan 4 kohdassa. Mainituissa säännöksissä tarkoitettuun Finanssivalvonnan päätökseen sovelletaan tämän pykälän 3 momenttia.

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

— — — — —

Finanssivalvonta voi rajoittaa määräajaksi 4 §:n 2 momentin 15 kohdassa tarkoitetun toimilupavalvottavan toimiluvan mukaista toimintaa, jos EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 e artiklassa säädetty toimiluvan peruuttamista koskevat edellytykset täyttyvät.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

— — — — —

Finanssivalvonta voi määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta vertailuarvoasetuksessa tarkoitetun hallinnoijan tai valvotun tietolähteen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muuna ylimpään johtoon kuuluvana, jos tämä on rikkonut tai laiminlyönyt mainitun asetuksen 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä.

— — — — —

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä

säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut, sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyyttä;
- 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
- 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisen tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
- 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa mainitussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoinnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä, vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut tämän lain 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

- 1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoinnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;
- 2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettusta kiellosta huolimatta; tai
- 3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan saavuttanut tai ylittänyt omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

6) vertailuarvoasetuksen 4–16 artiklan säännöksiä vertailuarvojen koskemattomuudesta ja luotettavuudesta, 19 a–19 c artiklan säännöksiä Euroopan unionin ilmastosiirtymää koskevista vertailuarvoista ja Euroopan unionin Pariisin sopimuksen mukaisista vertailuarvoista, 21–26 artiklan säännöksiä kriittisistä, merkittävistä sekä muista kuin merkittävistä vertailuarvoista, 27 artiklan säännöksiä vertailuarvoselvityksestä, 28 artiklan säännöksiä vertailuarvon muutoksista ja lakkaamisesta, 29 artiklan säännöksiä vertailuarvon käytöstä sekä 34 artiklan säännöksiä hallinnoijan toimiluvasta ja rekisteröinnistä;

Sen lisäksi, mitä edellä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityönteeseen. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös vaikutus ei-ammattimaisten asiakkaiden asemaan.

Jos 11 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa ilmoitettava asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle ne Suomessa käytössä olevat menettelyt, joilla valvottavien ja muiden finanssimarkkinoilla toimivien asiakkaat voivat saattaa finanssimarkkinoita koskevien lakien soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavien riippumattomien toimielinten käsiteltäviksi.

50 b §

Erimielisyyden saattaminen Euroopan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi

Finanssivalvonta voi finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti saattaa Euroopan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi Finanssivalvonnan ja ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen välille syntyneen erimielisyyden, joka koskee:

— — — — —

50 k §

Toiminta vertailuarvoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii vertailuarvoasetuksen 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

53 §

Valvontayhteistyöstä kieltäytyminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava kieltäytymisestä ja sen perusteista pyynnön esittäneelle viranomaiselle sekä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa myös asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

— — — — —

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan komissiolle ja asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, määräysten, sääntöjen tai ehtojen vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

Naantalissa 29.6.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Annika Saarikko